

MITÄ VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINNILTA EDELLYTETÄÄN

Pertti Korteniemi

Sosiaalialan työn vaikuttavuuden arviointi asiakastietojärjestelmiin –
seminaari 29.9.06, Kuopio

**Yritetään ennakoida tulevaisuutta
vastaamalla mm. seuraaviin kysymyksiin:**

**Millaista tietoa vaikutuksista ja vaikuttavuudesta
asiakastietojärjestelmällä on mahdollista tuottaa?**

Mitkä ovat tietojen luotettavuudelle asetettavat vaatimukset?

Mitä ehtoja ja rajoituksia vaikuttavuustiedon tuottamiseen liittyy?

**Millä edellytyksillä työntekijät ovat valmiita osallistumaan
täysipainoisesti vaikutuksia ja vaikuttavuutta kuvaavien tietojen
tuottamiseen?**

Mitä ehtoja ja rajoituksia tietojen hyödyntämiseen liittyy?

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINNIN PORRASTUS 1/2

- erilaiset formatiivisen (kehittämisarviointi) arvioinnin mallit
- seurantatietoa palveluprosesseista ja -vaikutuksista (performance monitoring strategy)
- tutkimusorientoitunutta tietoa palveluprosesseista ja vaikuttavuudesta (performance assessment strategy)
- erilaiset vaikuttavuuden seuranta- ja arviointimallit kuten vaikuttavuuden seuranta (outcome monitoring)

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINNIN PORRASTUS 2/2

- **toimenpiteiden vaikuttavuus optimioloissa mm. satunnaistetussa kokeessa (efficacy evaluation)**
- **todellisissa olosuhteissa suoritettu vaikuttavuuden arviointi (effectiveness evaluation)**
- **arviointien validisuuden parantaminen käyttämällä erilaisten menetelmien yhdistelmiä. (Chen 2005)**

TULOSMITTAREILTA VAADITTAVIA OMINAISUUKSIA JA MITTAAMISEEN LIITTYVIÄ ONGELMIA

- tulostittarin pitää mitata sellaisia asioita, että ne voi realistisesti saavuttaa
- työprosessiin (interventioihin ja työmenetelmiin) perustuvat indikaattorit
- lyhytaikaisten ja välittömien vaikutusten osoittaminen sekä vaikutusten ja tulosten kestävyttä osoittavat mittarit
- eri ajankohtina asiakkaat saattavat antaa erilaisia vastauksia
- asiakkaan prosessiin sopivat indikaattorit
- validointi ?

MUITA MITTAREITA

- Asiakkaiden ominaisuuksia, historiaa ja muita olosuhteita kuvaavat mittarit (kontekstimuuttajat)
- Työmenetelmiä ja interventioita kuvaavia mittareita ja tietoja
- Laadulliset mittarit ja laadullinen aineisto

MUITA VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTIIN LIITTYVIÄ TEKIJÖITÄ

- Arvioinnin kohdentaminen rajatuille asiakasryhmille
- Mittauskerrat
- Pilotit ja kokeiluhankkeet
- Tutkimusmenetelmistä, analysointitarpeista ja malleista
- Jatkuvaa seurantatietoa vaikuttavuudesta

MILLAISIA TIETOJA ON MAHDOLLISTA TUOTTAA

- seurantatietoja vaikuttavuudesta ja vaikutuksista
- tietoja asiakkaiden ominaisuuksista, heidän elinolostaan jne.
- tietoja asiakkaiden ongelmiin ja elämään vaikuttavista tekijöistä (mekanismeista)
- tietoja käytetyistä työmenetelmistä ja interventioista
- tietoja erilaisten työmenetelmien, interventioiden jne. ja tulosten välisistä suhteista
- tietoja palvelujärjestelmästä ja vaikutusketjuista
- tietoja siitä, miksi jollakin toimenpiteelle, interventiolla jne. on vaikutuksia asiakkaisiin ja asiakkaiden tilanteisiin
- tietoja siitä, vaikuttavatko toimenpiteet, interventiot jne. erilaisiin asiakasryhmiin eri tavalla